

vajanje in neutrudno stavi nepregledne množice blaga na svetovni trg. L. 1770. je bil James Watt sestavljal prvi rabni parni stroj. In sedaj dela parna sila povsod in zvršuje že skoro vse. Izpodrinila je tkalca in nam v predilnicah izdeluje sukno za obleko, vpregla

dobitev je mati drugi in tretji, in tako si želimo vsak dan več in vsak dan več pričakujemo. Že mislimo na brzojave brez žice, že sta nam prepočasna bicikel in motor, in hrepenimo po zrakoplovih, da poletimo v višavo ko ptič!

Zakon narave pa zahteva, da je vsak razvoj organizmov primeren njihovi naravi. Kjerkoli se napreduje v skokih, nastopa bolezen. Tako se godi tudi naši družbi. Nenadna izprememba proizvodnje in prometa je tako brzo izpremenila pogoje zaslužka in življenja, da se ji niso utegnili prilagoditi družabni organizmi: rodbina, občina, dežela in države. Pravo raste iz razmer, te razmere pa so se tako naglo izpremenile, da jim razvoj prava ni mogel slediti. Poleg tega so pa vlade storile to veliko napako, da so vero potisnile v stran iz javnosti in proglasile liberalne svobodnjaške nazore za vodilo javnemu življenju. Zato se je vsega tehničnega napredka polastil veliki kapital, kateri izrablja svojo svobodo v to, da uničuje vse, kar mu brani neomejeno rast. Neka ideologična svoboda, ki je nezdružljiva s stalnostjo kmetijstva, se je vsilila kmetu, in ta je razjedla cvetoče poljedelstvo, razdružila družine, razkosala zemljišča in navalila ogromne dolgove na posestva. Velike tovarne so prevzele zaslužek obrtniku, in s tem je izginilo iz mest ono zadovoljstvo in enakomerno razdeljeno blagostanje, ki je podlaga miru in sreče. Samostojni rokodelci ginejo in nič drugega jim ne preostaja, nego da tišče k svojim zmogavcem v službo. Iz rokodelcev postajajo tovarniški delavci, in vedno več in več jih je; vsak dan raste ta črna armada. Nad njo pa vlada kapitalist kot neomejen gospodar, ker je v njegovi roki vsa moč. „Svobodna

človeku pravih stvari vsi niso naravnost. Muzi-
imajo domovinske ljubitelji in polno polno ustne,
a se jednem pogubljajo svoji oči in kletajo
svobodo.

Kako naj fukimo pa svoje roke? Ne govorimo
amperov, ne govorimo, ne govorimo, ne govorimo, ne govorimo,
ali kakor bi se izrekli z novim, amperov, ne govorimo,
ne govorimo, ne govorimo, ne govorimo.

Čemu in čemu domovinske stvari? Da je
lopi in lopi fukimo, pa da je čisto tudi drugi,
in niso čisto stvari. Čisto in fukimo, ne govorimo
čisto. Čisto, pravim, ne govorimo, ne govorimo,
ne govorimo, ne govorimo, ne govorimo. Zato moramo
delati, da bomo čisto domovinske.

Da, čisto domovinske! Torej v svoj pravi
programe in stvari, v svoj pravi programe in stvari
vse svoje polne! A ne mislimo, da je
je pri nas leviča in ozkega, da se sami vna-
samo je pri nas leviča in ozkega, da se sami vna-
samo je pri nas leviča in ozkega, da se sami vna-

Rokopis dr. Frančiška Lampeta.

se je v vozove in nas prevaža po železnicah in po morju, melje nam pšenico, izdeluje nam papir in peresa. Po tankih žicah si pošiljamo kot blisek nagle brzojavke, na tisoče milj se pri telefonu pogovarjamo, kot da bi bile premagane prostorne zapreke. In dan za dnem beremo o novih iznajdbah. Ena pri-

stojni rokodelci ginejo in nič drugega jim ne preostaja, nego da tišče k svojim zmogavcem v službo. Iz rokodelcev postajajo tovarniški delavci, in vedno več in več jih je; vsak dan raste ta črna armada. Nad njo pa vlada kapitalist kot neomejen gospodar, ker je v njegovi roki vsa moč. „Svobodna